

Informace z debaty obcí na ISSS

Co zajímá obce

Z dopoledního bloku druhého dne konference ISSS, který byl věnovaný obcím, jsme pro vás zaznamenali část zajímavých vystoupení. Hlavní debatu s obcemi připravila Komise pro informatiku SMO ČR. Pavel Rous rekapituloval připravované novinky z pohledu obcí. Debaty o novinkách eGovernmentu se za Ministerstvo vnitra zúčastnili Ondřej Felix, Roman Vrba, Petr Kuchař, Michal Pešek, za Ministerstvo pro místní rozvoj Rostislav Mazal a Aleš Pekárek, za Kraj Vysočina Petr Pavlinec. Přizváni byli Jiří Průša z firmy CZ. NIC, Zdeněk Zajíček za ICT Unii a Kateřina Černá z Prahy 13.

Ondřej Felix

Zuzana Pacinová

Blanka Fischerová z Ministerstva pro místní rozvoj představila webovou platformu, prostřednictvím které, po zaregistrování a vložení klíčových údajů o uživateli (včetně elektronického podpisu kvalifikovaným certifikátem) lze vložit projekt a požádat o prostředky z evropských fondů. Celá aplikace umožňuje krok po kroku vyplnit žádost o dotaci a dál komunikovat s posuzovateli až do fáze úspěšného získání financí a administrace projektu. (Podrobnosti lze najít na stránkách MMR.)

David Sláma z Ministerstva vnitra hovořil o hodnocení přívětivosti úřadů, kterého se na základě výzvy Ministerstva vnitra zúčastnila většina (cca 190) úřadů ORP. Hodnotilo se několik kritérií, jako jsou parametry úřední doby, transparentnost úřadu (například zveřejňování podkladů pro jednání zastupitelstva, zveřejňování zápisů a přenosů z jednání zastupitelstva) a komunikace úřadu s občany (aktualizace webových stránek, vydávání městských zpravodajů, mapové portály, kompletní kontakty na úředníky na webu apod.). V současnosti probíhá vyhodnocení získaných údajů, bude vyhlášeno a oceněno 1. až 3. místo a kromě toho MV chystá zveřejnění 20 příkladů dobré praxe.

Zdeněk Šimek z Ministerstva vnitra představil novou databázi obcí. Nový informační systém o obcích by měl být k dispozici na začátku nebo v průběhu léta letošního roku. Uchovávají se zde data jako počty obyvatel nebo rozloha území a další údaje. Aplikace je připravena jako webová služba, ve které si uživatel může listovat a vyhledávat. Již nyní

obsahuje asi milion údajů. V rozsáhlém množství dat, ve kterém Zdeněk Šimek doporučuje listovat přes rozcestník krajů, lze zobrazit detailní informace k jednotlivým obcím a spočítat si třeba příspěvek na výkon státní správy, který dostávají od státu. V databázi lze dohledat například dostupnost stavebního či jiného úřadu z konkrétní obce, včetně přibližného údaje, kolik minut tam pojedete autem. V systému je možné přehledně zobrazit například správní území obce s rozšířenou působností nebo kraje. Kromě základních údajů obsahuje databáze i předpoklad vývoje v regionu, pokud se nestane něco nepředvídaného.

Centrální registr smluv – v jakém stavu jsou přípravy

Od 1. července 2016 mají být úřady i obcemi zveřejňovány smlouvy o veřejných zakázkách v hodnotě nad padesát tisíc korun. Podle Romana Vrby, ředitele odboru eGovernmentu Ministerstva vnitra, je 1. červen klíčový termín, kdy má být spuštěno testovací prostředí tak, aby od 1. července mohl být registr smluv spuštěn „naostro“. Pracovní skupina připravuje metodické doporučení, jak k nové povinnosti zveřejňo-

vání smluv přizpůsobit procesy uvnitř úřadu. Počátkem května proběhne v Nymburce setkání tajemníků městských a obecních úřadů, kde by již měly být zveřejněny podrobnosti k registru smluv. „Důležité je, že povinnost zveřejňovat smlouvy mají úřady ORP, nikoli obce 2. a 1. typu,“ uvedl Roman Vrba. Potřebné informace lze najít na webových stránkách ministerstva vnitra: [www.mvcr.cz/eGovernment/Registr smluv/Často kladené dotazy \(FAQ\)](http://www.mvcr.cz/eGovernment/Registr_smluv/Casto_kladené_dotazy_(FAQ)). O registru smluv budou informováni i státní tajemníci na svém setkání v dubnu. Jak zdůraznil Pavel Rous, současný registr smluv, který funguje na Portálu veřejné správy (PVS), není ten, který bude uveden do provozu od 1. 7. 2016.

Kateřina Černá, tajemnice městské části Praha 13, doporučuje vytvořit na úřadech ORP interní akt (směrnici nebo nařízení), který by tajemníkům měl pomoci při úpravě vnitřní organizace úřadu tak, aby smlouvy mohly být zveřejňovány bez problémů. „Na řadě úřadů smlouvy například nejsou na jednom místě. Na shromáždění tajemníků v květnu v Nymburce chceme představit i návrh interních řešení pro tajemníky,“

Debata s obcemi 5. 4. 2016 v Malém sále konferenčního centra Aldis

FOTO: RADOŠLAV BERNÁTEK

Pavel Vrba

Kateřina Černá

Pavel Rous

slíbila Kateřina Černá a dodala: „Je velmi důležité, aby šéf úřadu spolupracoval s informatikem, v případě státní služby spolupracuje státní tajemník s šéfem informatiků.“ V debatě bylo rovněž řečeno, že smlouvy, které úřady či obce zveřejní v registru smluv, není již nutné zveřejňovat na profilu zadavatele (tato skutečnost vychází z platné legislativy).

Elektronické občanské průkazy (eOP)

Petr Kuchař z Ministerstva vnitra upozornil, že k tomu, aby eOP mohly fungovat, je třeba dosáhnout změn na klientské i serverové straně. Zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, bude Ministerstvo vnitra posílat do meziresortního připomínkového řízení. Místo dnešní formy plastové nebo čipové kartičky by eOP měly do budoucna existovat pouze ve formě čipové kartičky, která již nebude stát pět set korun, od určitého data se bude vydávat každému občanovi a bude mít rovněž autentizační funkci. Současně by eOP měl obsahovat i certifikát k elektronickému podpisu. (O problematice podrobně mluvíme v rozhovoru na str. 4–6). Ondřej Felix upozornil na skutečnost, že podmínkou využívání eOP je fungování příslušných služeb. „Je potřeba udělat dvě základní věci: ztotožnit si svůj „kmen“ klientů vůči základním registrům a s tímto kmenem klientů si připravit příslušnou portálovou aplikaci, která bude tento kmen klientů používat v roli autorizovaných uživatelů a bude jim poskytovat nějaké funkce,“ zdůraznil Ondřej Felix. Příkladem takového fungování je nyní portál ČSSZ. Přihlášení klienta na základě elektronicky ověřené identity musí podle Ondřeje Felixe pro-

bíhat tímto způsobem: „Já klient, svým jménem a svým právem žádám o přihlášení“ a potom jednotlivé agendové informační systémy (AISy) reagují: „Já ve své agendě toto přihlášení uznávám a používám.“ Zbývající čas, který úřady mají do náběhu fungování elektronických občanských a plného fungování eIDASu, proto Ondřej Felix doporučuje věnovat přípravě jednotlivých AISů pro samoobsluhu. Vláda se usnesla (usnesení vlády č. 889), respektive uložila všem resortům, udělat do 30. 6. inventuru toho, jak jsou podle nařízení eIDAS připraveny na samoobslužný provoz. Ministerstvo vnitra by z těchto informací mělo do konce roku udělat souhrnnou informaci, ze které vyplyne, které centrální resorty ve kterých agendách budou připravovat „samoobsluhu“.

Pavel Rous potvrzuje, že i v obcích jsou snahy na portálech pracovat směrem k samoobsluze. Ondřej Felix například zjistil, že konkrétní obec s pěti tisíci obyvateli má ztotožněno asi 600 tisíc občanů, zatímco jiné obce nemají ztotožněného ani jediného občana. Z tohoto zjištění vyplývá, že některé obce např. ověření adresy využívají vždycky, když s občanem komunikují. „To je metoda, kterou se samoobslužný portál nepostaví, i kdyby čert na koze jezdil,“ zdůraznil Felix.

Nařízení eIDAS – co se pro obce od 1. 7. změní? Bude možné nadále používat stávající certifikáty k elektronickému podpisu? Co bude následovat v případě, že se do 30. 6. nestihne přijmout zákonná úprava k eIDAS?

Podle samotného nařízení eIDAS zůstávají stávající certifikáty platné až do

konce jejich platnosti (K tématu podrobně také v rozhovoru na str. 4–6). V případě, že by se skutečně nestihl schválit návrh zákona o službách vytvářejících důvěru (který vlastně transponuje nařízení eIDAS do české legislativy), na stránkách Ministerstva vnitra by pravděpodobně byla uveřejněna informace o tom, které části zákona o elektronickém podpisu platí a které ne.

Jaké prostředky mají obce používat pro přihlašování svých klientů?

Dokud nebudou dokončeny příslušné legislativní změny, existuje podle Ondřeje Felixe jediný legitimní způsob ověření identity občana, a to je přes ID systém datových schránek. Pakliže by obec uznala za klienta nesprávného člověka, ponese totiž veškerou odpovědnost za špatný postup. Pokud by se například někdo neoprávněně přihlásil do správního řízení, je pak odpovědnost na straně obce. Petr Kuchař doplnil, že do budoucna se sice počítá s tím, že služby elektronické identity by mohli poskytovat i tzv. soukromoprávní identity provideri (poskytovatelé služby zajišťující ověření identity), tzn. že kromě veřejnoprávní identity providera, kterého provozuje stát a ručí za jím rozpoznanou identitu, by se mohly stát identity providery také soukromoprávní subjekty. To ovšem může nastat až ve chvíli, kdy bude v legislativě stanoveno, jakým způsobem bude takový poskytovatel ručit za chybu svého identitního prostředku. ■

Další novinky z ISSS a z oblasti eGovernmentu přineseme v dalších číslech Veřejné správy.